

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

10 սեպտեմբերի 2024 թվականի թիվ 530-Ա

«ԱՐՄ-ՄԻԼԿ» ՍԱՀՄԱՆԱՓԱԿ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՄԲ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋՈՑ ԿԻՐԱՌԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Մրցակցության պաշտպանության հանձնաժողովը (այսուհետ նաև՝ **Հանձնաժողով**) 2024 թվականի սեպտեմբերի 10-ի նիստում, քննարկելով «Արմ-Միլկ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության (այսուհետ նաև՝ **Ընկերություն**) նկատմամբ պատասխանատվության միջոց կիրառելու մասին հարցը,

Պ Ա Ր Զ Ե Ց

1. Վարույթի ընթացքի հակիրճ նկարագրությունը.

Մրցակցության պաշտպանության հանձնաժողովը (այսուհետ նաև՝ **Հանձնաժողով**) 2024 թվականի հունիսի 17-ի «Արմ-Միլկ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության կողմից տնտեսական մրցակցության բնագավառում իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ հարուցելու մասին» թիվ 300-Ա որոշմամբ (այսուհետ նաև՝ **թիվ 300-Ա որոշում**) հարուցել է թիվ ՀԳ-02413/24 վարույթը (այսուհետ նաև՝ **Վարույթ**):

«Արմ-Միլկ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունը (այսուհետ նաև՝ **Ընկերություն**) թիվ 300-Ա որոշումը ստացել է 2024 թվականի հուլիսի 19-ին, սակայն Վարույթի առնչությամբ որևէ գրավոր դիրքորոշում չի ներկայացրել:

Հանձնաժողովի գլխավոր քարտուղարի 2024 թվականի օգոստոսի 13-ի թիվ 009263 գրությամբ Ընկերությանն առաջարկվել է ներկայացնել գրավոր դիրքորոշում՝ Հանձնաժողովի անբարեխիղճ մրցակցության վերահսկողության վարչության կողմից կազմված «Արմ-Միլկ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության վերաբերյալ թիվ ՀԳ-02413/24 վարույթում առկա փաստական հանգամանքների մասին» տեղեկանքի (այսուհետ նաև՝ **Տեղեկանք**) առնչությամբ:

Ընկերությունը 2024 թվականի սեպտեմբերի 3-ին ներկայացրել է Տեղեկանքի առնչությամբ գրավոր դիրքորոշում (այսուհետ նաև՝ **Դիրքորոշում**):

2. Վարույթի հարուցման առիթի և հիմքի հակիրճ նկարագրությունը.

Հանձնաժողովի անբարեխիղճ մրցակցության վերահսկողության վարչությունը (այսուհետ նաև՝ **Վարչություն**) 2024 թվականի մայիսի 31-ի թիվ ՄՊՀ-006028 զեկուցագրով առաջարկել է Ընկերության կողմից տնտեսական մրցակցության բնագավառում իրավախախտման հատկանիշների առկայությունը պարզելու նպատակով հարուցել վարույթ:

Վարույթը հարուցվել է Ընկերության պատվերով 2023 թվականի նոյեմբերի 1-ին արտադրված «SHAPARAK» ապրանքային նշանով տոմատի մածուկի (այսուհետ նաև՝ **Ապրանք**) առնչությամբ՝ Ընկերության վարքագծում անբարեխիղճ մրցակցության, այդ թվում՝ հասարակության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցության հատկանիշների առերևույթ առկայության հիմքով:

3. Ընկերության դիրքորոշումը.

Ընկերությունը Տեղեկանքի առնչությամբ Դիրքորոշմամբ հայտնել է, որ Ընկերության կողմից ներմուծված և վաճառված ապրանքը փաստացի «Տոմատի մածուկ» է, «SHAPARAK» ապրանքային նշանով: Ապրանքի տարայի պիտակի վրա մակնշված են արտադրողի կողմից միայն այն առաջնային անհրաժեշտ տվյալները, որոնք անհրաժեշտ են, ուստի Ընկերության կողմից թարգմանությամբ նշվել են այն մակնշումները, որոնք արտացոլված են եղել ապրանքի տարանների գործարանային պիտակների վրա:

«Տոմատի մածուկի» մեջ ըստ ԳՈՍՏ-ի և «Սննդամթերքի անվտանգության մասին» ՄՄ տեխնիկական կանոնակարգի (ՄՄ ՏԿ 021/2011) ցանկացած փորձարկման արձանագրության կարող է պարունակել առնվազն 24 անվանում ցուցանիշներ: Այդ դեպքում Ընկերությունը օրենքով սահմանված ինչպիսի չափանիշներով պետք է առաջնորդվի և ապրանքի պիտակի վրա մակնշումներում առաջնայինը որ ցուցանիշի անվանումը ներառի և որը չներառի, մասնավորապես քլորիդների զանգվածային մասի վերաբերյալ: Արդյոք այդքան չափանիշներ հնարավոր է ապրանքի պիտակում ներառել: Ընկերությունը միշտ ՀՀ տարածք ապրանք ներմուծելիս ստացել է «ՀՀ ՍԱՏՄ»-ի կողմից անվտանգության սերտիֆիկատ և ներկայացրել է արտադրողի կողմից «օրիգինալ սերտիֆիկատ Form CT-3»:

Ընկերությունը խնդրել է հաշվի առնել նշված փաստերը:

Ընկերությունը ներկայացրել է նաև Սննդամթերքի անվտանգության տեսչական մարմնի կողմից անվտանգության սերտիֆիկատ, արտադրողի կողմից «օրիգինալ սերտիֆիկատ Form CT-3», ապրանքի պիտակի վրա փաստացի առկա նշումները, ընկերության կողմից պատվիրված փորձարկման արձանագրության տարբերակ:

4. Հանձնաժողովի կողմից պահանջված և ստացված փաստաթղթերը և այլ տեղեկատվությունը.

1. Հանձնաժողովի նախագահի 2024 թվականի ապրիլի 1-ի «Հսկիչ գնում իրականացնելու մասին» թիվ 202-Ա հրամանի հիման վրա «Սիթի» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությանը պատկանող առևտրի օբյեկտում իրականացվել է հսկիչ գնում (այսուհետ նաև՝ **Հսկիչ գնում**), որի արդյունքում կազմվել է «Հսկիչ գնման արդյունքների վերաբերյալ» թիվ 202 արձանագրությունը:

Հսկիչ գնման արդյունքում, ի թիվս այլնի, ձեռք է բերվել Ապրանքը, որի պիտակի վրա առկա են հետևյալ մակնշումները. «SHAPARAK SHIRAZ CANNED TOMATO PASTE»: Բաղադրիչներ՝ տոմատի խտանյութ, խտությունը 25, Աղ 1,5%: Զուտ քաշը՝ 1000±25 գր: Պահել չոր և սառը վայրում, արևի ուղիղ ճառագայթներից հեռու: Արտադրման տարին և պիտանելիության ժամկետը նշված է տարայի վրա (PRO:2023/11/01 EXP:2025/05/01: 02 SH 1000 .08.20 SH): Արտադրված է Իրանում, Արմ-Միլկ ՍՊԸ-ի պատվերով: PASTEURIZED»:

2. Հանձնաժողովի գլխավոր քարտուղարի 2024 թվականի մայիսի 3-ի «Փորձաքննություն իրականացնելու մասին» թիվ 114-Ա հրամանի հիման վրա, ի թիվս այլ ապրանքների, Ապրանքն ուղարկվել է «Հանրապետական անասնաբուժասանիտարական և բուսասանիտարական լաբորատոր ծառայությունների կենտրոն» պետական ոչ առևտրային կազմակերպություն (այսուհետ նաև՝ **ՊՈԱԿ**)՝ դրանում չոր նյութերի, քլորիդների (աղերի) զանգվածային մասը և շաքարի առկայությունը պարզելու նպատակով:

ՊՈԱԿ-ը 2024 թվականի մայիսի 27-ին Հանձնաժողով է ներկայացրել 2024 թվականի մայիսի 20-ի թիվ 3566 փորձարկման արձանագրությունը (այսուհետ նաև՝ **Փորձարկման արձանագրություն**), որի համաձայն՝ Ապրանքում քլորիդների զանգվածային մասը փաստացի կազմում է 1.4% և չի համապատասխանում Տոմատային խտացրած մթերքների ընդհանուր տեխնիկական պայմանների միջպետական ստանդարտի (ԳՕՍՏ 3343-2017, այսուհետ նաև՝ **ԳՕՍՏ**) և Մաքսային միության հանձնաժողովի 2011 թվականի դեկտեմբերի 9-ի թիվ 880 որոշմամբ ընդունված «Սննդամթերքի անվտանգության մասին» Մաքսային միության տեխնիկական կանոնակարգին (ՄՄ ՏԿ 021/2011):

3. Հանձնաժողովի նախագահի 2024 թվականի հուլիսի 4-ի թիվ 691 գրությամբ Հանձնաժողովը դիմել է ՊԵԿ-ին՝ խնդրելով տրամադրել Ընկերության կողմից 2023 թվականին հաշվարկային փաստաթղթերի և ՀԴՄ կտրոնների միջոցով իրականացված բոլոր գործարքների վերաբերյալ տեղեկատվությունը:

ՊԵԿ-ը 2024 թվականի հուլիսի 11-ին տրամադրել է հայցված տեղեկատվությունը, որի համաձայն՝ Ընկերության կողմից 2023 թվականի ընթացքում «Տոմատ», «Տոմատի մածուկ» անվանումով ապրանքների իրացումից ստացված հասույթի չափը կազմում է

4. ՊԵԿ-ի տեղեկատվական տվյալների շտեմարանում առկա տեղեկատվության համաձայն՝ Ընկերության 2023 թվականի ընդհանուր հասույթը կազմում է

5. Գործի բազմակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ քննարկման արդյունքում Վարչությունը հաստատված է համարում հետևյալ փաստական հանգամանքները.

1. Ընկերության կողմից Ապրանքն իրացվում է որպես «Տոմատի մածուկ»:

2. Ապրանքի պիտակի վրա առկա են հետևյալ մակնշումները. «SHAPARAK SHIRAZ CANNED TOMATO PASTE»: Բաղադրիչներ՝ տոմատի խտանյութ, խտությունը 25, Աղ 1,5%: Զուտ քաշը՝ 1000 ± 25 գր: Պահել չոր և սառը վայրում, արևի ուղիղ ճառագայթներից հեռու: Արտադրման տարին և պիտանելիության ժամկետը նշված է տարայի վրա (PRO:2023/11/01 EXP:2025/05/01: 02 SH 1000 .08.20 SH): Արտադրված է Իրանում, Արմ-Միլկ ՍՊԸ-ի պատվերով: PASTEURIZED»:

3. Ապրանքում քլորիդների զանգվածային մասը փաստացի կազմում է 1.4% և չի համապատասխանում ԳՕՍՏ-ի պահանջներին:

4. ՊԵԿ-ի տեղեկատվական տվյալների շտեմարանում առկա տեղեկատվության համաձայն՝ Ընկերության 2023 թվականի ընդհանուր հասույթը կազմում է

ՊԵԿ-ի կողմից տրամադրված տեղեկատվության համաձայն՝ Ընկերության կողմից 2023 թվականի ընթացքում «Տոմատ», «Տոմատի մածուկ» անվանումով ապրանքների իրացումից ստացված հասույթի չափը կազմում է

6. Վարույթի փաստական հանգամանքների և վերաբերելի իրավական նորմերի ուսումնասիրության և վերլուծության արդյունքում Վարչությունը եզրահանգում է հետևյալին.

1) Ընկերության կողմից իրավախախտում կատարված լինելու հարցի կապակցությամբ.

Վարույթը հարուցվել է Ապրանքի առնչությամբ Ընկերության վարքագծում անբարեխիղճ մրցակցության, այդ թվում՝ հասարակության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցության հատկանիշների առերևույթ առկայության հիմքով:

Սույն գործի շրջանակներում Ընկերությունը հայտնել է, որ Ընկերության կողմից ներմուծված և վաճառված ապրանքը փաստացի «Տոմատի մածուկ» է, «SHAPARAK» ապրանքային նշանով: Ապրանքի տարայի պիտակի վրա մակնշված են արտադրողի կողմից միայն այն առաջնային անհրաժեշտ տվյալները, որոնք անհրաժեշտ են, ուստի Ընկերության կողմից թարգմանությամբ նշվել են այն մակնշումները, որոնք արտացոլված են եղել ապրանքի տարաների գործարանային պիտակների վրա:

«Տոմատի մածուկի» մեջ ըստ ԳՈՍՏ-ի և «Սննդամթերքի անվտանգության մասին» ՄՄ տեխնիկական կանոնակարգի (ՄՄ ՏԿ 021/2011) ցանկացած փորձարկման արձանագրության կարող է պարունակել առնվազն 24 անվանում ցուցանիշներ: Այդ դեպքում Ընկերությունը օրենքով սահմանված ինչպիսի չափանիշներով պետք է առաջնորդվի և ապրանքի պիտակի վրա մակնշումներում առաջնայինը որ ցուցանիշի անվանումը ներառի և որը չներառի, մասնավորապես քլորիդների զանգվածային մասի վերաբերյալ: Արդյոք այդքան չափանիշներ հնարավոր է ապրանքի պիտակում ներառել: Ընկերությունը միշտ ՀՀ տարածք ապրանք ներմուծելիս ստացել է «ՀՀ ՍԱՏՄ»-ի կողմից անվտանգության սերտիֆիկատ և ներկայացրել է արտադրողի կողմից «օրիգինալ սերտիֆիկատ Form CT-3»:

Հաշվի առնելով վերոգրյալը՝ Վարչությունը, նախևառաջ, հարկ է համարում անդրադառնալ հետևյալ հարցադրումների պարզաբանմանը.

1. Ինչպե՞ս է դրսևորվում անբարեխիղճ մրցակցություն իրավախախտման օբյեկտիվ կողմը.

2. Ինչպե՞ս է դրսևորվում հասարակության մոլորեցմամբ անբարեխիղճ մրցակցության օբյեկտիվ կողմը.

3. Արդյո՞ք ԳՈՍԾ-ի պահանջներին չհամապատասխանող «Տոմարի մածուկ» անվանումով ապրանքի իրացումը կարող է հանգեցնել անբարեխիղճ մրցակցության, այդ թվում՝ հասարակության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցության.

4. Տնտեսական մրցակցության բնագավառում իրավախախտման վերաբերյալ վարույթում ո՞վ է կրում վարույթով պատասխանողի համար բարենպաստ փաստական հանգամանքների ապացուցման պարտականությունը.

5. Արդյո՞ք Հանձնաժողովը որոշում կայացնելիս պարտավոր է անդրադառնալ տնտեսավարող սուբյեկտի բոլոր փաստարկներին:

6. Արդյո՞ք ապրանքները իրացնելու նպատակով ներմուծող և իրացնող սուբյեկտները պատասխանատու են այդ ապրանքների անհամապատասխանության համար:

Առաջին հարցադրման կապակցությամբ.

«Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության մասին» օրենքի (այսուհետ նաև՝ **Օրենք**) 16-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ անբարեխիղճ մրցակցություն է համարվում տնտեսավարող սուբյեկտի ցանկացած գործողություն կամ վարքագիծ, որը հակասում է սույն օրենքին, այլ օրենքներին, նորմատիվ իրավական ակտերին կամ գործարար շրջանառության սովորույթներին, խախտում է տնտեսավարող սուբյեկտների միջև կամ վերջիններիս ու սպառողների կամ ձեռք բերողների միջև բարեխղճության՝ ազնվության, արդարության, ճշմարտության և (կամ) անաչառության սկզբունքները:

Օրենքի 16-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ անբարեխիղճ մրցակցությունն արգելվում է: Նույն հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ անբարեխիղճ մրցակցություն են սույն օրենքի 17-24-րդ հոդվածներում նախատեսված դեպքերը, ինչպես նաև սույն հոդվածի 1-ին մասի հատկանիշներին համապատասխանող այլ գործողությունները:

Վերոնշյալ իրավանորմերի համակարգային վերլուծությունից հետևում է, որ օրենսդիրը սահմանել է վարքագիծն անբարեխիղճ մրցակցություն որակելու երկու եղանակ. մի դեպքում անբարեխիղճ մրցակցության դեպքերն են Օրենքի 16-24-րդ հոդվածներով սահմանված առանձին դրսևորումները, մյուս դեպքում՝ Օրենքի 16-րդ հոդվածի 1-ին մասի հատկանիշները պարունակող գործողությունը կամ վարքագիծը, եթե այն.

- հակասում է Օրենքին, այլ օրենքներին, նորմատիվ իրավական ակտերին կամ գործարար շրջանառության սովորույթներին,

- խախտում է մրցակիցների միջև կամ վերջիններիս ու սպառողների կամ ձեռք բերողների միջև բարեխղճության՝ ազնվության, արդարության, ճշմարտության և (կամ) անաչառության սկզբունքները:

Օրենքի 16-րդ հոդվածի 4-րդ մասի համաձայն՝ սույն օրենքի 16-24-րդ հոդվածներում նկարագրված իրավախախտումների հատկանիշների առկայության հարցը գնահատում է Հանձնաժողովը:

Այսինքն, օրենսդրի կողմից սահմանված անբարեխիղճ մրցակցության առանձին դրսևորումների սահմանումը, ըստ էության, Օրենքի 16-րդ հոդվածի մասնավոր դեպքերի առարկայացումն է, և, հետևաբար, Օրենքի 16-րդ հոդվածի 1-ին մասի հատկանիշների քննարկման անհրաժեշտությունը բացակայում է անբարեխիղճ մրցակցության մասնավոր դեպքերից յուրաքանչյուրի, այդ թվում՝ հասարակության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցության դեպքում:

Երկրորդ հարցադրման կապակցությամբ.

Օրենքի 21-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ անբարեխիղճ մրցակցություն է համարվում հասարակության մոլորեցումը, այդ թվում՝

1) ցանկացած գործողություն կամ վարքագիծ, որը մոլորեցնում է կամ կարող է մոլորեցնել հասարակությանը տնտեսավարող սուբյեկտի, նրա գործունեության կամ առաջարկած ապրանքների, դրանց գովազդմանը, տարածմանը կամ իրացմանը նպաստող միջոցառումների, ապրանքի աշխարհագրական ծագման կամ Օրենքի 20-րդ հոդվածում թվարկված բնութագրերի կամ պայմանների վերաբերյալ.

2) ապրանքների որակն անհիմն չափազանցնելը կամ որակի, քանակի կամ այլ բնութագրերի կամ ապրանքների ձեռքբերման կամ իրացման վերաբերյալ համապատասխան տեղեկատվություն չհիշատակելը կամ տեղեկատվությունն այն ձևով ներկայացնելը, որը կարող է հանգեցնել թյուր տպավորության ստեղծման (ապակողմնորոշման).

3) գովազդի մեջ (գովազդելու ընթացքում) կամ իրացման ընթացքում թերի կամ կեղծ կամ ոչ լիարժեք տվյալների (տեղեկությունների) նշումը կամ այնպիսի տվյալների (տեղեկությունների) բացակայությունը կամ տվյալների (տեղեկությունների) այն ձևով նշումը, որն սպառողին հնարավորություն չի տալիս ամբողջական պատկերացում կազմելու իրացվող կամ գովազդվող ապրանքի կամ տնտեսավարող սուբյեկտի վերաբերյալ.

4) օրենքին հակասող, այդ թվում՝ անբարեխիղճ կամ հակաօրինական կամ հավաստիության կամ պատշաճության խախտմամբ իրականացվող գովազդները, որոնք կարող են կանխել, սահմանափակել կամ արգելել տնտեսական մրցակցությունը կամ վնասել սպառողների շահերը:

Վերոնշյալ կարգավորումների հիման վրա Հանձնաժողովը հարկ է համարում նախևառաջ արձանագրել, որ հասարակության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցությունն իր բնույթով ունի ձևական կազմ, այսինքն՝ հետևանքի վրա հասնելը՝ սպառողի մոլորվելու փաստը, վարքագիծը Օրենքի 21-րդ հոդվածով որակելու պարտադիր և անհրաժեշտ պայման չէ: Ըստ այդմ, վարքագիծը հասարակության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցություն իրավախախտում որակելու համար բավարար է միայն մոլորվելու հնարավորությունն ու հավանականությունը, այլ ոչ թե ինքնին մոլորվելու փաստը:

Այուս կողմից, հասարակության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցություն իրավախախտման ձևական բնույթը դրսևորվում է նրանում, որ արարքը կատարման փաստով համարվում է ավարտված: Այլ կերպ ասած՝ տնտեսավարող սուբյեկտի կողմից այլ վայրում, այդ թվում՝ ինտերնետային կայքի տարբեր բաժիններում,

այլ միջոցով կամ հետագայում անհրաժեշտ տեղեկությունները հայտնելը կամ այլ կերպ հասանելի դարձնելը իրավախախտումը չի վերացնում:

Միևնույն ժամանակ, կարևոր է արձանագրել, որ օրենսդիրը այս իրավախախտման օբյեկտիվ կողմի սպառնիչ ցանկ չի սահմանել, այլ մասնավորեցրել է դրանցից մի քանիսը, որոնք արտահայտվում են.

1) ապրանքի բնութագրերի կամ իրացման պայմանների վերաբերյալ թյուր տպավորության՝ ապակողմնորոշման հնարավորության ստեղծմամբ, այդ թվում՝ ապրանքների ձեռքբերման կամ իրացման վերաբերյալ համապատասխան տեղեկատվություն չհիշատակելու եղանակով.

2) սպառողին գովազդվող կամ իրացվող ապրանքի վերաբերյալ ամբողջական պատկերացում կազմելու հնարավորություն չտալով, այդ թվում՝ թերի, կեղծ կամ ոչ լիարժեք տվյալներ նշելու եղանակով.

3) տնտեսական մրցակցությունը կանխող, սահմանափակող կամ արգելող կամ սպառողների շահերը վնասող օրենքին հակասող գովազդով.

4) ցանկացած այլ դրսևորմամբ, որը ստեղծում է տնտեսավարող սուբյեկտի, նրա գործունեության կամ առաջարկած ապրանքների, դրանց բնութագրերի կամ այլ պայմանների վերաբերյալ մոլորեցնելու հնարավորություն:

Ընդ որում, միևնույն վարքագիծը միաժամանակ կարող է համապատասխանել հասարակության մոլորեցման մեկից ավելի դրսևորումներին: Այսպես, օրինակ՝ ապրանքների ձեռքբերման կամ իրացման վերաբերյալ համապատասխան տեղեկատվություն չհիշատակելը կարող է ոչ միայն ամբողջական պատկերացում կազմելու հնարավորություն չտալ, այլ նաև ստեղծել թյուր տպավորության՝ ապակողմնորոշման հնարավորություն:

Վերոգրյալի համատեքստում ուշադրության է արժանի նաև այն հանգամանքը, որ Օրենքի 21-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ հասարակության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցություն առկա չէ, եթե կարող է վնաս հասցվել սպառողների կյանքին, առողջությանը, անվտանգությանը, հասարակական կամ պետական անվտանգությանը կամ շրջակա միջավայրին: Այլ կերպ ասած՝ եթե տնտեսավարող սուբյեկտի վարքագիծը վնասում է կամ կարող է վնասել բացառապես հիշատակված հանրային շահերը, ապա այն դուրս է Հանձնաժողովի իրավասության տիրույթից:

Երրորդ հարցադրման կապակցությամբ.

Մաքսային միության հանձնաժողովի 2011 թվականի դեկտեմբերի 9-ի թիվ 882 որոշմամբ ընդունված «Մրգերից և բանջարեղենից ստացված հյութամթերքի տեխնիկական կանոնակարգ» Մաքսային միության տեխնիկական կանոնակարգի (ՄՄ ՏԿ 023/2011) 2-րդ հոդվածի 7-րդ կետի 2-րդ պարբերության և ԳՕՍՏ-ի 5-րդ բաժնի 2-րդ մասի 2-րդ աղյուսակի համաձայն՝ տոմատի մածուկի մեջ լուծվող չոր նյութերի զանգվածային մասը չպետք է պակաս լինի 25%-ից:

ԳՕՍՏ-ի 5-րդ բաժնի 2-րդ մասի 7-րդ կետի համաձայն՝ խտացված լոլիկի արտադրանքի արտադրության մեջ չի թույլատրվում ավելացնել աղ, շաքարավազ, խտացուցիչներ և բուրավետիչներ:

ԳՕՍՍ-ի 5-րդ բաժնի 2-րդ մասի 2-րդ աղյուսակի համաձայն՝ տոմատի մածուկի բաղադրության կազմում քլորիդների զանգվածային բաժինը չպետք է ավել լինի 1.0%-ից:

Վերը նշված նորմերից պարզ է դառնում, որ ԳՕՍՍ-ի պահանջներին չհամապատասխանող ապրանքը որպես տոմատի մածուկ չի կարող իրացվել, քանի որ նման ապրանքների վրա այդպիսի անվանումների օգտագործումը հանգեցնելու է ապրանքի բնութագրերի վերաբերյալ թյուր տպավորության ստեղծման՝ ապակողմնորոշման հնարավորության և սպառողները համանման արտադրանքի պարագայում ակնկալելու են ապրանքին ներկայացվող չափանիշներին համապատասխանող ապրանք: Այսինքն, համանման արտադրանքի համար տոմատի մածուկ անվանման օգտագործումը պարունակում է անբարեխիղճ մրցակցության, այդ թվում՝ հասարակության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցության հատկանիշներ:

Չորրորդ հարցադրման կապակցությամբ.

«Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» օրենքի 43-րդ հոդվածի համաձայն՝

1. Անձի և վարչական մարմնի փոխհարաբերություններում ապացուցման պարտականությունը կրում է՝

ա) անձը՝ նրա համար բարենպաստ փաստական հանգամանքների առկայության դեպքում.

բ) վարչական մարմինը՝ անձի համար ոչ բարենպաստ փաստական հանգամանքների առկայության դեպքում:

2. Եթե սույն հոդվածի 1-ին մասի «ա» կետով նախատեսված դեպքում վարչական մարմնի կողմից քննարկվող փաստական հանգամանքների վերաբերյալ տվյալներին (տեղեկություններին) անձը կարող է իրազեկ դառնալ բացառապես տվյալ վարչական մարմնի միջոցով, ապա ապացուցման պարտականությունը դրվում է այդ վարչական մարմնի վրա:

3. Եթե սույն հոդվածի 1-ին մասի «բ» կետով նախատեսված դեպքում վարչական մարմնի կողմից քննարկվող փաստական հանգամանքների վերաբերյալ տվյալներին (տեղեկություններին) վարչական մարմինը կարող է իրազեկ դառնալ բացառապես տվյալ անձի միջոցով, ապա ապացուցման պարտականությունը դրվում է այդ անձի վրա:

ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքի 28-րդ հոդվածի 1-2-րդ մասերի համաձայն՝

1. Կողմը պարտավոր է դատարանին ներկայացնել իր տիրապետման տակ կամ ազդեցության ոլորտում եղած այն բոլոր ապացույցները, որոնցով նա հիմնավորում է իր պահանջները կամ առարկությունները: Կողմն իրավունք չունի ներկայացնելու այնպիսի ապացույցներ, որոնք չեն ներկայացվել վարչական վարույթի ընթացքում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ կողմը չի ներկայացնում բավարար հիմնավորումներ այն մասին, որ օբյեկտիվորեն զրկված է եղել նշված ապացույցները վարչական վարույթի ընթացքում ներկայացնելու հնարավորությունից:

2. Վարչական մարմինը պարտավոր է նաև ներկայացնել վարչական վարույթի բոլոր նյութերը, ինչպես նաև իր տիրապետման տակ կամ ազդեցության ոլորտում եղած այն բոլոր

ապացույցները, որոնք հիմնավորում են հակառակ կողմի պահանջները կամ առարկությունները, բացառությամբ այն ապացույցների, որոնց վարչական մարմինը կարող է իրազեկ դառնալ բացառապես հակառակ կողմի միջոցով, և որոնք հակառակ կողմը չի ներկայացրել վարչական վարույթի ընթացքում:

ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքի 124-րդ հոդվածի 2.1-րդ մասի համաձայն՝ վիճարկվող վարչական ակտի իրավաչափությունը որոշելիս վիճարկող կողմի՝ իր համար բարենպաստ հետևանքներ առաջացնող ապացույցների՝ վարչական վարույթի ընթացքում չտրամադրման հետևանքով առաջացած ոչ բարենպաստ հետևանքների ապացուցման բեռը չի կարող դրվել վարչական մարմնի վրա:

Վերոնշյալ նորմերից հետևում է, որ անձի համար բարենպաստ փաստական հանգամանքների առկայության ապացուցման պարտականությունը կրում է անձը: Ընդ որում, այն դեպքում, երբ անձի համար ոչ բարենպաստ փաստական հանգամանքները հերքող բարենպաստ փաստական հանգամանքների վերաբերյալ վարչական մարմինը կարող է իրազեկ դառնալ բացառապես տվյալ անձի միջոցով, ապա այդ փաստական հանգամանքների ապացուցման պարտականությունը ևս դրվում է վերջինիս վրա:

Միաժամանակ, հարկ է նկատել, որ վարչական մարմնի հետ փոխհարաբերություններում իր համար բարենպաստ փաստական հանգամանքների առկայության ապացուցման պարտականությունն անձը կարող է կատարել «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» օրենքի 42-րդ հոդվածի 1-ին մասում թվարկված ապացույցներ ներկայացնելու միջոցով: Ընդ որում, այն դեպքում, երբ անձը վարչական վարույթի ընթացքում չի ներկայացում իր օգտին առկա բարենպաստ փաստական հանգամանքների վերաբերյալ ապացույցներ, զրկվում է դրանք նույնիսկ դատական վարույթում ներկայացնելու հնարավորությունից՝ բացառությամբ, երբ ներկայացնում է բավարար հիմնավորումներ այն մասին, որ օբյեկտիվորեն զրկված է եղել նշված ապացույցները վարչական վարույթի ընթացքում ներկայացնելու հնարավորությունից:

Օրենքի 62-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ Հանձնաժողովը վարչական վարույթն իրականացնում է Հանձնաժողովի գործունեության ընդհանուր կանոնների համաձայն՝ այն հատուկ կանոնների պահպանմամբ, որոնք սահմանված են սույն օրենքով, իսկ նույն հոդվածի 2-րդ մասը սահմանում է, որ Հանձնաժողովի կողմից իրականացվող վարչական վարույթի համար սույն օրենքով առանձնահատկություններ սահմանված չլինելու դեպքում համապատասխան հարաբերությունների նկատմամբ կիրառելի են «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» օրենքի դրույթները:

Նման պայմաններում ակնհայտ է, որ «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» օրենքով նախատեսված բարենպաստ փաստական հանգամանքների ապացուցման պարտականության վերաբերյալ կարգավորումները հավասարապես կիրառելի են տնտեսական մրցակցության բնագավառում իրավախախտման վերաբերյալ վարույթով պատասխանողի առնչությամբ, քանի որ այդ կապակցությամբ Օրենքը առանձնահատկություններ չի սահմանել:

Հինգերորդ հարցադրման կապակցությամբ.

«Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» օրենքի 55-րդ հոդվածի համաձայն՝

1. Գրավոր վարչական ակտին ներկայացվում են հետևյալ պահանջները.

ա) վարչական ակտն իր բովանդակությամբ պետք է համապատասխանի դրա ընդունման համար օրենքով սահմանված պահանջներին, նշում պարունակի այն բոլոր էական փաստական և իրավաբանական հանգամանքների վերաբերյալ, որոնք վարչական մարմնին հիմք են տվել ընդունելու համապատասխան որոշում.

բ) վարչական ակտը պետք է կազմված լինի սահմանված ձևի և նմուշի թղթի վրա:

2. Վարչական ակտը, որպես կանոն, պետք է տեղեկություններ պարունակի նաև այն ծախսերի և դրանք կրողների վերաբերյալ, որոնք կատարվել են ակտի ընդունման կապակցությամբ: Ծախսերը վերադարձնելու հետ կապված ակտ ընդունելու դեպքում պետք է նշվեն վերադարձման ենթակա գումարը և վերադարձման կարգն ու պայմանները:

3. Վարչական ակտը կարող է ունենալ ներդիրներ, հավելվածներ կամ լրացուցիչ այլ փաստաթղթեր, որոնց գործողությունը չի կարող գերազանցել վարչական ակտի գործողության ժամկետը: Ներդիրները, հավելվածները և լրացուցիչ այլ փաստաթղթերը ինքնուրույն վարչական ակտեր չեն, դրանք վարչական ակտի բաղկացուցիչ մասն են և գործում են այնքանով, որքանով գործում է բուն վարչական ակտը:

4. Վարչական ակտը պետք է պարունակի՝

ա) վարույթն իրականացրած վարչական մարմնի լրիվ անվանումը.

բ) վարչական ակտի հասցեատիրոջ անունը, ազգանունը, իրավաբանական անձի դեպքում՝ լրիվ անվանումը.

գ) ակտի լրիվ անվանումը, դրա ընդունման տարին, ամիսը, ամսաթիվը և համարը.

դ) ակտով լուծվող հարցի նկարագրությունը (նկարագրական մաս).

ե) ակտի ընդունման հիմնավորումը (պատճառաբանական մաս).

զ) ընդունված որոշման շարադրանքը (եզրափակիչ մաս).

է) ակտի գործողության ժամկետը, եթե ակտն ընդունվում է որոշակի ժամկետով.

ը) ակտի բողոքարկման ժամկետը և մարմինը, ներառյալ՝ դատարանը, որին կարող է այդ ակտը բողոքարկվել.

թ) ակտն ընդունող վարչական մարմնի պաշտոնատար անձի պաշտոնը, անունը և ազգանունը, նրա ստորագրությունը.

ժ) ակտն ընդունած վարչական մարմնի պաշտոնական կնիքը:

5. Միանման հարց կարգավորող վարչական ակտը կարող է ունենալ միասնական նմուշի ձև (ձևաթուղթ):

«Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» օրենքի 57-րդ հոդվածի համաձայն՝

1. Գրավոր կամ գրավոր հաստատված վարչական ակտը պետք է պարունակի հիմնավորում, որում պետք է նշվեն համապատասխան որոշում ընդունելու բոլոր էական փաստական և իրավական հիմքերը:

Վարչական մարմնի հայեցողական լիազորությունների իրականացման արդյունքում ընդունված վարչական ակտի հիմնավորումից պետք է պարզ լինեն այն նկատառումները, որոնց հիման վրա վարչական մարմինն ընտրել է տվյալ լուծումը:

2. Հիմնավորում չի պահանջվում, եթե՝

ա) վարչական մարմինը բավարարում է որևէ դիմում, և վարչական ակտը չի շոշափում երրորդ անձանց իրավունքները.

բ) ակտի հասցեատիրոջը կամ այն անձին, ում շահերը վարչական ակտը շոշափում է, արդեն հայտնի է վարչական մարմնի դիրքորոշումը փաստական կամ իրավական հետևանքների վերաբերյալ, կամ այդ դիրքորոշումն ակնհայտորեն բխում է ակտի տեքստից.

գ) վարչական մարմինը նույնանման վարչական ակտեր է հրապարակում մեծ քանակությամբ կամ վարչական ակտերը հրատարակում է տեխնիկական միջոցների օգտագործմամբ, և յուրաքանչյուր առանձին դեպքում հիմնավորելու անհրաժեշտություն չկա:

3. Արգելվում է վարչական մարմնի ընդունած վարչական ակտերի հիմնավորումն այն փաստարկներով, որոնք չեն առնչվում տվյալ մարմնի իրավասությանը:

Եվրոպական դատարանը, անդրադառնալով դատական ակտերի պատճառաբանվածությանը՝ որպես Կոնվենցիայի 6-րդ հոդվածի 1-ին կետով երաշխավորված արդար դատաքննության իրավունքի բաղկացուցիչ մաս, արձանագրել է, որ դատարանները պարտավորվում են իրենց որոշումները պատճառաբանել, սակայն դա չի կարող ընկալվել որպես յուրաքանչյուր փաստարկի մասով մանրակրկիտ պատասխան ներկայացնելու պահանջ: Պատճառաբանելու պարտականության ծավալը կարող է տարբեր լինել՝ կախված որոշման բնույթից և կարող է որոշվել միայն գործի հանգամանքների լույսի ներքո. անհրաժեշտ է հաշվի առնել, *inter alia*, այն բազմազան գրավոր փաստարկները, որոնք դատարաններում կարող է ներկայացնել դատավարության մասնակիցը, (...) (տե՛ս, *Van de Hurk v. the Netherlands* գործով Եվրոպական դատարանի 19.04.1994 թվականի վճիռը, կետ 61, *Hiro Balani v. Spain* գործով Եվրոպական դատարանի 09.12.1994 թվականի վճիռը, կետ 27):

Նույնաբովանդակ դիրքորոշում արտահայտել է նաև Վճռաբեկ դատարանը՝ արձանագրելով, որ արդար դատաքննության իրավունքը չի կարող ընկալվել որպես պահանջ՝ մանրամասնորեն պատասխանելու կողմերի բարձրացրած բոլոր փաստարկներին (տե՛ս Վճռաբեկ դատարանի թիվ ՎԴ/0531/05/16 վարչական գործով 2021 թվականի հոկտեմբերի 29-ի և թիվ ՎԴ5/0173/05/18 վարչական գործով 2021 թվականի նոյեմբերի 19-ի որոշումները):

Հիմք ընդունելով ձևավորված պրակտիկան և տեղայնացնելով այն տնտեսավարող սուբյեկտի և վարչական մարմնի միջև գործող իրավահարաբերություններին՝ Հանձնաժողովը գտնում է, որ վարչական ակտ կայացնելիս տնտեսավարող սուբյեկտի ոչ էական փաստարկներին անդրադառնալու անհրաժեշտությունը բացակայում է: Ըստ այդմ, սույն գործի շրջանակում առանձին քննարկման առարկա չդարձած Վարույթով պատասխանողի փաստարկները Հանձնաժողովի կողմից գնահատվել են այդ տրամաբանությամբ:

Վեցերորդ հարցադրման կապակցությամբ.

ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի (այսուհետ նաև՝ **Օրենսգիրք**) 1088-րդ հոդվածի համաձայն՝ 1. Քաղաքացու կյանքին, առողջությանը կամ գույքին կամ իրավաբանական

անձի գույքին՝ ապրանքների, աշխատանքների կամ ծառայությունների կառուցվածքային, բաղադրամասային կամ այլ թերությունների, ինչպես նաև ապրանքի, աշխատանքի, ծառայության մասին ոչ ճիշտ կամ ոչ բավականաչափ ճշգրիտ տեղեկատվություն տրամադրելու հետևանքով պատճառված վնասը ենթակա է հատուցման ապրանք վաճառողի կամ արտադրողի, աշխատանք կատարողի կամ ծառայություններ մատուցողի կողմից՝ անկախ նրանց մեղքից և նրանց հետ տուժողի պայմանագրային հարաբերությունների մեջ գտնվելու պարագայից:

2. Սույն հոդվածում նախատեսված կանոնները կիրառվում են միայն սպառողական, սակայն ոչ ձեռնարկատիրական գործունեության մեջ օգտագործման նպատակներով ապրանքներ ձեռք բերելու (աշխատանքներ կատարելու, ծառայություններ մատուցելու) դեպքերում:

Օրենսգրքի 1089-րդ հոդվածի համաձայն՝ 1. Ապրանքի թերությունների հետևանքով պատճառված վնասը տուժողի ընտրությամբ ենթակա է հատուցման վաճառողի կամ ապրանք արտադրողի կողմից:

2. Աշխատանքների կամ ծառայությունների թերությունների հետևանքով պատճառված վնասը ենթակա է հատուցման աշխատանք կատարած կամ ծառայություն մատուցած անձի (կատարողի) կողմից:

3. Ապրանքի (աշխատանքի, ծառայության) մասին լիակատար կամ հավաստի տեղեկատվություն չտրամադրելու հետևանքով պատճառված վնասը ենթակա է հատուցման սույն հոդվածի 1-ին և 2-րդ կետերում նշված անձանց կողմից:

Օրենսգրքի 2-րդ հոդվածի համաձայն՝ ձեռնարկատիրական է համարվում անձի ինքնուրույն, իր ռիսկով իրականացվող գործունեությունը, որի հիմնական նպատակը գույք օգտագործելուց, ապրանքների վաճառելուց, աշխատանքներ կատարելուց կամ ծառայություններ մատուցելուց շահույթ ստանալն է:

Օրենսգրքի 50-րդ հոդվածի համաձայն՝ իրավաբանական անձ է համարվում այն կազմակերպությունը, որը, որպես սեփականություն, ունի առանձնացված գույք և իր պարտավորությունների համար պատասխանատու է այդ գույքով, կարող է իր անունից ձեռք բերել ու իրականացնել գույքային և անձնական ոչ գույքային իրավունքներ, կրել պարտականություններ, դատարանում հանդես գալ որպես հայցվոր կամ պատասխանող:

Ուշադրության է արժանի Վճռաբեկ դատարանի թիվ ՎԴ/3447/05/17 վարչական գործի շրջանակում 2022 թվականի ապրիլի 5-ի վճռով արտահայտած դիրքորոշումը.

«(...)դեղատնային գործունեություն իրականացնելու թույլտվություն (լիցենզիա) ունեցող ցանկացած սուբյեկտ նույն կերպ, ինչպես, որ դեղերի ցանկացած շրջանառություն իրականացնող սուբյեկտ, կրում է պարտականություն ձեռքբերելու, պահպանելու, իրացնելու, բաց թողնելու բացառապես այն դեղերը, որոնք գրանցված են դեղերի ռեգիստրում՝ միաժամանակ հաշվի առնելով և ստուգելով դեղերի յուրաքանչյուր անվանում, բաղադրակազմ, դեղաչափ, դեղաձև, թողարկման ձև, նոր ցուցում, արտադրող, գրանցման հավաստագրի իրավատեր և այլն:»:

Օրենսգրքի 417-րդ հոդվածի 3-րդ կետով օրենսդիրը նախատեսել է մեղքի բացակայության պարագայում պարտավորությունը խախտած անձի պատասխանատվությունը, եթե պարտավորությունը բխում է ձեռնարկատիրական

գործունեության իրականացումից: Նշված իրավանորմի համաձայն՝ ձեռնարկատիրական գործունեություն իրականացնելիս պարտավորությունը չկատարած կամ անպատշաճ կատարած անձը պատասխանատվություն է կրում, եթե չապացուցի, որ պատշաճ կատարումն անհնար է եղել անհաղթահարելի ուժի, այսինքն՝ տվյալ պայմաններում արտակարգ և անկանխելի հանգամանքների հետևանքով, եթե այլ բան նախատեսված չէ օրենքով կամ պայմանագրով:

Այսպիսով, ձեռնարկատիրական գործունեություն իրականացնող սուբյեկտները պատասխանատվություն են կրում «առանց մեղքի» սկզբունքով: Հարկ ենք համարում նաև անդրադառնալ Սահմանադրական դատարանի 2021 թվականի սեպտեմբերի 28-ի թիվ ՍԴՈ-1611 որոշմամբ ներկայացված դիրքորոշմանը, որի համաձայն՝ **վաճառք իրականացնող սուբյեկտի իրավաբանական անձ լինելու պայմաններում վերջինս ենթակա է տեղեկացվածության առավել բարձր չափանիշների, և իր իրավունքների իրացման շրջանակներում անհրաժեշտ գործողությունների ծավալը կարող է տարբերվել ֆիզիկական անձանց տեսանկյունից անհրաժեշտ ծավալից:**

«Սննդամթերքի անվտանգության մասին» օրենքի 3-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ սույն օրենքը տարածվում է սննդի շղթայի, ինչպես նաև սննդամթերքի հետ անմիջական շփման մեջ գտնվող նյութերի, սննդային ու կենսաբանական ակտիվ հավելումների արտադրության և **շրջանառության փուլերում** սննդամթերքի անվտանգության ոլորտում ծագած հարաբերություններին մասնակից բոլոր սուբյեկտների վրա:

«Սննդամթերքի անվտանգության մասին» օրենքի 5-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին և 2-րդ կետերի համաձայն՝ Սննդամթերքի անվտանգության ապահովման պետական քաղաքականության հիմնական սկզբունքներն ու խնդիրներն են՝ սննդամթերքի անվտանգության ապահովման ոլորտի իրավական ակտերի կատարման ապահովումը և մարդու կյանքի, առողջության պահպանման նպատակով անվտանգ սննդամթերքի օգտագործման և սպառողների իրավունքների պաշտպանության գերակայությունը և սննդի շղթայի բոլոր փուլերում կատարվող գործառնությունների ժամանակ մարդու կյանքի, առողջության և շրջակա միջավայրի անվտանգության երաշխիքների ապահովումը:

«Սննդամթերքի անվտանգության պետական վերահսկողության մասին» օրենքի 22-րդ հոդվածի 1-ին մասի 12-րդ կետի համաձայն՝ տնտեսավարող սուբյեկտի պաշտոնատար անձն իրավունք ունի՝ **ներմուծել, (...) իրացնել և տեղափոխել միայն բուսասանիտարական զննման, ստուգման կամ փորձաքննության ենթարկված բույսեր, բուսական արտադրանք և կարգավորվող առարկաներ:**

«Սննդամթերքի մակնշման մասին» տեխնիկական կանոնակարգի 4-րդ հոդվածի 4.1-րդ կետի 7-րդ ենթակետի համաձայն՝ փաթեթավորված սննդամթերքի մականշվածքը պետք է ներառի հետևյալ տեղեկությունները.

7) սննդամթերքն արտադրողի անվանումը և գտնվելու վայրը կամ սննդամթերքն արտադրող անհատ ձեռնարկատիրոջ ազգանունը, անունը, հայրանունը և գտնվելու վայրը (այսուհետ՝ արտադրողի անվանում և գտնվելու վայր), ինչպես նաև Մաքսային միության սույն Տեխնիկական կանոնակարգով սահմանված դեպքերում արտադրողի կողմից

լիազորված անձի անվանումն ու գտնվելու վայրը, ներմուծող կազմակերպության անվանումն ու գտնվելու վայրը, կամ ներմուծող անհատ ձեռնարկատիրոջ ազգանունը, անունը, հայրանունը և գտնվելու վայրը (այսուհետ՝ ներմուծողի անվանում և գտնվելու վայր)։

Նույն Կանոնակարգի 4-րդ հոդվածի 4.8-րդ կետի համաձայն՝ երրորդ երկրներից մատակարարվող սննդամթերքի մականշվածքի մեջ նշվում են ներմուծողի անվանումը և գտնվելու վայրը։

Համանման կարգավորում նախատեսվել է նաև ներպետական օրենսդրական համակարգում, մասնավորապես՝

«Սննդամթերքի անվտանգության մասին» ՀՀ օրենքի 9-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 8-րդ կետի համաձայն՝ սննդամթերքի, սննդամթերքի հետ անմիջական շփման մեջ գտնվող նյութերի մականշումը պետք է ներառի՝ արտադրողի, **ներմուծողի**, վերջիններիս ներկայացուցչի անվանումը (անունը), գործունեության (բնակության) հասցեն։

«Սպառողների իրավունքների պաշտպանության մասին» օրենքի 11-րդ հոդվածի 1 ին մասի համաձայն՝ արտադրողը (կատարողը, **վաճառողը**) պարտավոր է ժամանակին սպառողին տրամադրել ապրանքների (աշխատանքների, ծառայությունների) վերաբերյալ անհրաժեշտ և ստույգ տեղեկատվություն, որն ապահովում է դրանց ճիշտ ընտրության հնարավորությունը(...):

«Սպառողների իրավունքների պաշտպանության մասին» Օրենքի 13-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ **ապրանքի (աշխատանքի, ծառայության) մասին ոչ ստույգ կամ թերի տեղեկատվության հետևանքով պատճառված վնասների հատուցման վերաբերյալ սպառողների պահանջները քննարկելիս անհրաժեշտ է ելնել ապրանքի (աշխատանքի, ծառայության) հատկությունների և բնութագրերի մասին սպառողի մասնագիտական գիտելիքների բացակայության ենթադրությունից։**

Վերոգրյալից բխում է, որ օրենքով սննդամթերքի, սննդամթերքի հետ անմիջական շփման մեջ գտնվող նյութերի մականշման մեջ բացի արտադրողից, ներմուծողի վերաբերյալ տվյալների նախատեսումը ինքնանպատակ չէ, և օրենսդրի իրական կամքը ներմուծողին որպես պատասխանատու սուբյեկտ դիտարկելն է, քանի որ վերջինս որպես մասնագիտացված սուբյեկտ պարտավոր է քայլեր ձեռնարկել անհրաժեշտ տեղեկատվությունը ձեռք բերելու համար և բավարար չափով տիրապետել ապրանքների հատկանիշների և բնութագրերի վերաբերյալ տեղեկատվությանը։

Ավելին, ներմուծողը, որը ապրանքը իրացնելու նպատակով է ներմուծում ՀՀ մաքսային տարածք և իրացնում է այն (այսուհետ նաև՝ **Ներմուծող կամ Վաճառող**), պարտավոր է սպառողին ժամանակին տրամադրել ապրանքների վերաբերյալ անհրաժեշտ և ստույգ տեղեկատվություն և պատասխանատու է ոչ ստույգ կամ թերի տեղեկատվության հետևանքով սպառողներին պատճառված վնասների համար՝ ապրանքի հատկությունների և բնութագրերի մասին սպառողի մասնագիտական գիտելիքների բացակայության ենթադրությամբ պայմանավորված։

Այսպիսով, քանի որ իրացման նպատակով ապրանքներ ներմուծելը և հետագայում իրացնելը հանդիսանում է ինքնուրույն, սեփական ռիսկով և շահույթ ստանալու նպատակով իրականացվող գործունեություն՝ որպես ձեռնարկատիրական գործունեության

առանձին տեսակ, ապա Ներմուծողը վերոնշյալ տեղեկատվության տրամադրման համար կրում է առանց մեղքի պատասխանատվություն:

Այսինքն, օրենսդիրը կարմիր թելի նման անցկացրել է այն գաղափարը, որ պատասխանատվության առումով ապրանք ներմուծողները հավասարեցված են արտադրողին:

Օրենքի նախաբանի համաձայն՝ սույն օրենքի նպատակն է պաշտպանել և խրախուսել տնտեսական գործունեության ազատությունը, ազատ տնտեսական մրցակցությունը, ապահովել բարեխիղճ մրցակցության համար անհրաժեշտ միջավայր, նպաստել ձեռնարկատիրության զարգացմանը և սպառողների շահերի պաշտպանությանը Հայաստանի Հանրապետությունում:

Սահմանադրական դատարանը խտրականության արգելման սկզբունքի շրջանակներում թույլատրելի է համարում օբյեկտիվ հիմքով և իրավաչափ նպատակով պայմանավորված ցանկացած տարբերակված մոտեցում: Խտրականության արգելման սկզբունքը չի նշանակում, որ միևնույն կատեգորիայի անձանց շրջանակում ցանկացած տարբերակված մոտեցում կարող է վերածվել խտրականության: Խտրականության սկզբունքի խախտում է հանդիսանում այն տարբերակված մոտեցումը, որը զուրկ է օբյեկտիվ հիմքից և իրավաչափ նպատակից /ՍԴՈ-881, 4 մայիսի 2010թ./:

Սահմանադրական դատարանն իր՝ 2015թ. հուլիսի 7-ի ՍԴՈ-1224 որոշման մեջ նշել է, որ՝ «...խտրականությունն առկա է այն դեպքում, երբ նույն իրավական կարգավիճակի շրջանակներում այս կամ այն անձի կամ անձանց նկատմամբ դրսևորվում է տարբերակված մոտեցում, մասնավորապես՝ նրանք զրկվում են այս կամ այն իրավունքներից, կամ դրանք սահմանափակվում են, կամ ձեռք են բերում արտոնություններ»:

Մեկ այլ, 2011թ. հունիսի 7-ի ՍԴՈ-967 որոշման մեջ խտրականության արգելման վերաբերյալ նշվում է. «Սահմանադրական դատարանը գտնում է, որ ենթադրյալ խտրականության դեպքում առկա պետք է լինի մի իրավիճակ, երբ տվյալ կոնկրետ սուբյեկտի նկատմամբ դրսևորվում է տարբերակված մոտեցում նույն իրավիճակում գտնվող այլ սուբյեկտի համեմատությամբ, ում նկատմամբ վերաբերմունքն ավելի բարենպաստ է»:

ՄԻԵԴ նախադեպային իրավունքի համաձայն՝ խտրականության արգելքի խնդիր առաջանալու համար պետք է լինի տարբերություն՝ համադրելի իրավիճակներում գտնվող անձանց նկատմամբ վերաբերմունքի միջև: Ըստ Եվրոպական դատարանի՝ ցանկացած տարբերակում կամ տարբերություն չէ, որ կարելի է խտրականություն համարել: Մասնավորապես, Abdulaziz, Cabales and Balkandali v. the United Kingdom, 28 May 1985 վճռում Եվրոպական դատարանը նշել է. «...**տարբերակումը կամ տարբերությունը համարվում է խտրական, եթե այն չունի օբյեկտիվ և ողջամիտ արդարացում, այսինքն՝ եթե այդ տարբերակումը կամ տարբերությունը չի հետապնդում իրավաչափ նպատակ կամ համաչափ չէ հետապնդվող իրավաչափ նպատակին**»:

Ստացվում է, պատասխանատվության առումով տեղական արտադրողի և Ներմուծողի նկատմամբ տարբերակված վերաբերմունքը չի բխում օրենսդրի իրական կամքից:

Շարադրվածի համաձայն՝ Հանձնաժողովը գտնում է, որ

1. Իրացման նպատակով ապրանքների ներմուծումը ձեռնարկատիրական գործունեության ինքնուրույն տեսակ է, որի դեպքում գործում է առանց մեղքի պատասխանատվության սկզբունքը.

2. Իրացման նպատակով ապրանքներ ներմուծողը մասնագիտացված սուբյեկտ է, և պատասխանատվության տեսանկյունից հավասարեցվում է ապրանքն արտադրողին:

3. Իրացման նպատակով ապրանքներ ներմուծողը և իրացնողը պարտավոր է տիրապետել անհրաժեշտ տեղեկատվությանը՝ համապատասխանաբար կատարելով նաև ստուգման համար անհրաժեշտ գործողությունները և որի չանելու ռիսկը կրելու է անձամբ:

4. Իրացման նպատակով ապրանքներ ներմուծողը վաճառքը կազմակերպելիս պատասխանատու է ապրանքի, այդ թվում՝ ապրանքի անվանման վերաբերյալ ստույգ և հավաստի տեղեկատվության տրամադրման համար: Այս տեսանկյունից, հակառակ մոտեցման պարագայում տեղական արտադրողի և ներմուծողի նկատմամբ տարբերակված մոտեցմամբ խախտվում է խտրականության արգելքի սկզբունքը:

Վերոշարադրյալ դիրքորոշումների կիրառումը սույն գործի փաստերի նկատմամբ.

Սույն գործի փաստերի համաձայն՝ Ընկերության կողմից Ապրանքն իրացվում է որպես «Տոմատի մածուկ»:

Ապրանքի պիտակի վրա առկա են հետևյալ մակնշումները. «SHAPARAK SHIRAZ CANNED TOMATO PASTE»: Բաղադրիչներ՝ տոմատի խտանյութ, խտությունը 25, Աղ 1,5%: Զուտ քաշը՝ 1000±25 գր: Պահել չոր և սառը վայրում, արևի ուղիղ ճառագայթներից հեռու: Արտադրման տարին և պիտանելիության ժամկետը նշված է տարայի վրա (PRO:2023/11/01 EXP:2025/05/01: 02 SH 1000 .08.20 SH): Արտադրված է Իրանում, Արմ-Միլկ ՍՊԸ-ի պատվերով: PASTEURIZED»:

Փորձարկման արձանագրության համաձայն՝ Ապրանքում քլորիդների զանգվածային մասը փաստացի կազմում է 1.4% և չի համապատասխանում ԳՕՍՏ-ի պահանջներին:

Ստացվում է, որ Ընկերության կողմից Ապրանքը մակնշվել է որպես տոմատի մածուկ, Ապրանքի բաղադրության մեջ, ըստ մակնշման, նշված չէ, որ դրանում առկա է քլորիդներ, մինչդեռ Փորձարկման արձանագրության համաձայն՝ Ապրանքում հայտնաբերվել է քլորիդներ, որի զանգվածային մասը փաստացի կազմում է 1.4% և չի համապատասխանում ԳՕՍՏ-ի պահանջներին: Այսինքն, Ապրանքը որպես տոմատի մածուկ իրացնելու և Ապրանքի մակնշման մեջ քլորիդների առկայության վերաբերյալ տեղեկատվության բացակայության պայմաններում, բացառապես լաբորատոր փորձաքննության միջոցով է հնարավոր տեղեկանալ Ապրանքում քլորիդների առկայության մասին:

Նշվածից բխում է, որ Ապրանքի գնման ժամանակ սպառողներն Ապրանքի բաղադրության մեջ քլորիդների առկայության մասին որևէ կերպ չեն կարող տեղեկանալ: Մյուս կողմից էլ սպառողները Ապրանքի վրա «տոմատի մածուկ» անվանման մակնշումը տեսնելով՝ կարող են մտածել, որ այն առնվազն համապատասխանում է ԳՕՍՏ-ի պահանջներին:

Վերոնշյալի հաշվառմամբ՝ Հանձնաժողովը փաստում է, որ Ընկերության կողմից քլորիդներ (որի զանգվածային մասը փաստացի կազմում է 1.4%) առկայությամբ Ապրանքը որպես «Տոմատի մածուկ» մակնշելը և իրացնելը կարող է.

1. հանգեցնել թյուր տպավորության ստեղծման (ապակողմնորոշման),

2. սպառողներին հնարավորություն չտալ ամբողջական պատկերացում կազմել Ապրանքի վերաբերյալ:

Հաշվի առնելով վերոգրյալը՝ Հանձնաժողովն արձանագրում է, որ Ընկերության կողմից Ապրանքը «Տոմատի մածուկ» անվանումով իրացնելն այն դեպքում, երբ այն չի համապատասխանում ԳՈՍՏ-ի պահանջներին, պարունակում է անբարեխիղճ մրցակցության, այդ թվում՝ հասարակության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցության հատկանիշներ, որի կապակցությամբ օրենսդրությամբ նախատեսված է իրավական հետևանք՝ պատասխանատվության միջոցի կիրառում:

2) Ընկերության նկատմամբ պատասխանատվության միջոց կիրառելու հարցի կապակցությամբ.

Օրենքի 92-րդ հոդվածի համաձայն՝ տնտեսական մրցակցության բնագավառում իրավախախտման համար Հանձնաժողովն իրավասու է տնտեսավարող սուբյեկտներին, պետական մարմիններին և դրանց պաշտոնատար անձանց տալու նախազգուշացում կամ նշանակելու տուգանք:

Օրենքի 93-րդ հոդվածի 7-րդ մասի համաձայն՝ անբարեխիղճ մրցակցության համար նշանակվող տուգանքի չափը կազմում է տնտեսավարող սուբյեկտի՝ տվյալ իրավախախտմանը նախորդող տարվա հասույթի մինչև հինգ տոկոսը:

Օրենքի 93-րդ հոդվածի 13-րդ մասի համաձայն՝ նախորդ տարում 12 ամսից պակաս գործունեություն իրականացրած լինելու դեպքում սույն հոդվածով նախատեսված տուգանքների չափը կազմում է իրավախախտմանը նախորդող, բայց ոչ ավելի, քան 12 ամսվա գործունեության ժամանակահատվածի հասույթի նկատմամբ սույն հոդվածում նախատեսված տոկոսը:

Օրենքի 94-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ պատասխանատվության միջոց կիրառելիս Հանձնաժողովը հաշվի է առնում տվյալ իրավախախտման բնույթը, տևողությունը, իրավախախտման հնարավոր կամ փաստացի ազդեցությունը շուկայում մրցակցային իրավիճակի կամ սպառողների շահերի վրա, տնտեսավարող սուբյեկտի կողմից տվյալ խախտման կրկնակիությունը, եթե նախորդ խախտման համար պատասխանատվության միջոց կիրառելու օրվանից չի անցել հինգ տարի, տնտեսավարող սուբյեկտի դիտավորության աստիճանը, տնտեսավարող սուբյեկտի կողմից իրավախախտում կատարվելու շարժառիթները և հանգամանքները, տնտեսավարող սուբյեկտի կողմից իրավախախտում կատարվելու փաստն ընդունելու կամ Հանձնաժողովի հետ համագործակցելու հանգամանքը, պատասխանատվությունից ազատելու հիմքերը, տնտեսավարող սուբյեկտի վրա նշանակվող տուգանքի հնարավոր ազդեցությունը, տվյալ տնտեսավարող սուբյեկտի գործունեության ոլորտը և տնտեսավարող սուբյեկտի պատմությունը:

Օրենքի 37-րդ հոդվածի 1-ին մասի 21-րդ կետի համաձայն՝ Հանձնաժողովը սահմանում է պատասխանատվության միջոցի ընտրության և տուգանքի հաշվարկման մեթոդաբանությունը:

Օրենքի 94-րդ հոդվածի 4-րդ մասի համաձայն՝ պատասխանատվության միջոցի ընտրության և տուգանքի հաշվարկման մեթոդաբանությունը սահմանվում է Հանձնաժողովի ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտով:

Հանձնաժողովի 2021 թվականի դեկտեմբերի 28-ի «Պատասխանատվության միջոցի ընտրության և տուգանքի հաշվարկման մեթոդաբանությունը սահմանելու մասին» թիվ 395-Ն որոշմամբ (այսուհետ նաև՝ **թիվ 395-Ն որոշում**) սահմանված պատասխանատվության միջոցի ընտրության և տուգանքի հաշվարկման մեթոդաբանության (այսուհետ նաև՝ **Մեթոդաբանություն**) 1-ին կետի համաձայն՝ պատասխանատվության միջոցի ընտրության և տուգանքի հաշվարկման մեթոդաբանությունը կարգավորում է Հանձնաժողովի կողմից Օրենքով սահմանված տնտեսական մրցակցության բնագավառում պատասխանատվության միջոցների ընտրության և տուգանքի հաշվարկման հետ կապված հարաբերությունները:

Մեթոդաբանության 9-րդ կետի համաձայն՝ տուգանքը հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով.

$$S = P + P \times (\sigma - U)$$

Որտեղ՝

S-տուգանքի չափն է,

P-տուգանքի բազային գումարը,

Ծ-ծանրացնող բոլոր հանգամանքների համար սահմանված տոկոսների հանրագումարը,

Մ-մեղմացնող բոլոր հանգամանքների համար սահմանված տոկոսների հանրագումարը:

Բազային գումարի հաշվարկը.

Մեթոդաբանության 11-րդ կետի 2-րդ ենթակետի համաձայն՝ երկրորդ խումբ իրավախախտումների դեպքում կիրառվող մեթոդը վերաբերում է անբարեխիղճ մրցակցությանը, բացառությամբ ակցիաների:

Մեթոդաբանության 21-րդ կետի համաձայն՝ երկրորդ խումբ իրավախախտումների դեպքում կիրառվող տուգանքի բազային գումարը հաշվարկվում է $P = <amp \times 2.5\% \times \sigma$ բանաձևով, որտեղ՝

P-ն տուգանքի բազային գումարն է,

<-ն ապրանքի իրացումից ստացված հասույթն է կամ ընդհանուր հասույթի կեսն է,

σ-ն իրավախախտման տևողության գործակիցն է:

Ապրանքի իրացումից ստացված հասույթ.

Մեթոդաբանության 2-րդ կետի 1-ին ենթակետի համաձայն՝ ապրանք է համարվում տվյալ իրավախախտման առնչությամբ Հանձնաժողովի կողմից հատկորոշված ապրանքային շուկայի ապրանքատեսակային սահմանում ներգրավված ապրանքը, իսկ ապրանքային շուկա հատկորոշված չլինելու դեպքում՝ ապրանքը, որն իրավախախտման

հետևանքով ստացել է կամ կարող էր ստանալ իրացման համար առավելություն, իսկ դա որոշելու անհնարինության դեպքում՝ Էկոնոմիկայի նախարարի 2013 թվականի սեպտեմբերի 19-ի N 875-Ն հրամանի 1-ին կետով հաստատված հավելվածով նախատեսված դասակարգչի, ըստ հաջորդականության, ենթակարգում, ենթակարգում առանձնացված չլինելու դեպքում՝ կարգում, կարգում առանձնացված չլինելու դեպքում՝ դասում և դասում առանձնացված չլինելու դեպքում՝ խմբում ներառված ապրանքը:

Մեթոդաբանության 2-րդ կետի 5-րդ ենթակետի համաձայն՝ համապատասխան ժամանակահատվածը Հանձնաժողովի կողմից վարույթ հարուցելու մասին որոշման ընդունման պահին դադարեցված իրավախախտումների դեպքում՝ իրավախախտման դադարեցմանը նախորդող տարին է: Հանձնաժողովի կողմից վարույթ հարուցելու մասին որոշման ընդունման պահին չդադարեցված իրավախախտումների դեպքում՝ Հանձնաժողովի կողմից վարույթ հարուցելու մասին որոշման ընդունմանը նախորդող տարին է: Իրավախախտման դադարեցման կամ վարույթ հարուցելու մասին որոշման ընդունմանը նախորդող տարում 12 ամբողջական ամսից պակաս գործունեություն իրականացրած լինելու դեպքում՝ իրավախախտման դադարեցման կամ վարույթ հարուցելու մասին որոշման ընդունմանը նախորդող, բայց ոչ ավել քան 12 ամբողջական ամսվա գործունեության ժամանակահատվածն է:

Մեթոդաբանության 22-րդ կետի համաձայն՝ բազային գումարի հաշվարկման համար հիմք ընդունվող հասույթի ընտրությունն իրականացվում է Մեթոդաբանության 15-րդ, 16-րդ և 17-րդ կետերով սահմանված կարգով:

Մեթոդաբանության 15-րդ կետի համաձայն՝ բազային գումարի հաշվարկման համար հիմք է ընդունվում ապրանքի իրացումից ստացված հասույթը:

Մեթոդաբանության 16-րդ կետի համաձայն՝ բազային գումարի հաշվարկման համար ապրանքի իրացումից ստացված հասույթի փոխարեն հիմք է ընդունվում ընդհանուր հասույթը, եթե.

1) իրավախախտումը չի առնչվում որևէ ապրանքի հետ.

2) կիրառվող բազային գումարը հաշվարկվում է անձանց խմբում ընդգրկված այն տնտեսավարող սուբյեկտի նկատմամբ, որը չունի ապրանքի իրացումից ստացված հասույթ.

3) պետական մարմնից ստացված տեղեկատվության հիման վրա հնարավոր չէ գնահատել ապրանքի իրացումից ստացված հասույթը և տնտեսավարող սուբյեկտը չի ներկայացրել ապացույցներ ընդհանուր հասույթի, ապրանքի իրացումից ստացված հասույթի և դրանց գոյացման հիմքերի վերաբերյալ:

Մեթոդաբանության 17-րդ կետի համաձայն՝ եթե ապրանքի իրացումից ստացված հասույթի կամ ընդհանուր հասույթի վերաբերյալ պետական մարմնից ստացված տեղեկատվությունը ներառում է համապատասխան ժամանակահատվածը չընդգրկող ամիսներ և առանձնացված չեն համապատասխան ժամանակահատվածում ներառված ամիսներին ստացված հասույթները, ապա տուգանքի բազային գումարի հաշվարկման համար համապատասխան ժամանակահատվածը չընդգրկող ամիսների հասույթը նվազեցվում է: Նվազեցվող հասույթի գումարը յուրաքանչյուր ամսվա համար հավասար է

տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար ներկայացված հասույթի գումարի և այդ ժամանակաշրջանում ներառված ամիսների հարաբերակցությանը:

Վարչությունը որպես իրավախախտման մեջ ներգրավված ապրանք դիտարկում է

իրավախախտման տևողությունը.

Մեթոդաբանության 19-րդ կետի համաձայն՝ իրավախախտման տևողության գործակիցը հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով.

$$\sigma = U/12$$

Որտեղ՝

σ -ն իրավախախտման տևողության գործակիցն է.

U-ն դիտարկվող ժամանակահատվածն է:

Մեթոդաբանության 23-րդ կետի համաձայն՝ եթե դիտարկվող ժամանակահատվածը չի գերազանցում 12 ամբողջական ամիսը, ապա իրավախախտման տևողության գործակիցը հաշվարկվում է 1, իսկ եթե դիտարկվող ժամանակահատվածը 12 ամբողջական ամսից ավելի է՝ իրավախախտման տևողության գործակիցը հաշվարկվում է 1.5:

Վերոնշյալից բխում է, որ տուգանքի բազային գումարը կազմում է ըստ հետևյալ հաշվարկի.

ՀՀ դրամ՝

Պատասխանատվությունը ծանրացնող և մեղմացնող հանգամանքներ.

Տուգանքի հաշվարկը.

Վերոշարադրյալից հետևում է, որ տուգանքի չափը կազմում է համաձայն հետևյալ հաշվարկի.

ՀՀ դրամ՝

Մեթոդաբանության 10-րդ կետի համաձայն՝ տուգանքի վերջնական գումարը կլորացվում է դեպի ներքև 1000 ՀՀ դրամի ճշգրտությամբ, հետևաբար Ընկերության նկատմամբ նշանակվող տուգանքի չափը կկազմի

3) Ընկերությանը հանձնարարություն տալու հարցի կապակցությամբ.

Օրենքի 37-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետի համաձայն՝ Հանձնաժողովը (...) սույն օրենքը խախտելու համար տնտեսավարող սուբյեկտներին, պետական մարմիններին և նրանց պաշտոնատար անձանց ենթարկում է պատասխանատվության՝ հանձնարարելով իր սահմանած ժամկետում շտկել խախտումը և հետագայում բացառել այն:

Հանձնաժողովը գտնում է, որ Ընկերության կողմից Ապրանքը «Տոմատի մածուկ» անվանումով իրացնելն այն դեպքում, երբ այն չի համապատասխանում ԳՈՍՏ-ի պահանջներին, պարունակում է անբարեխիղճ մրցակցության, այդ թվում՝ հասարակության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցության հատկանիշներ, որի համար Ընկերությանը անհրաժեշտ է հանձնարարել 10-օրյա ժամկետում շտկել Օրենքի խախտումը՝ դադարեցնել 2023 թվականի նոյեմբերի 1-ին արտադրված «SHAPARAK» ապրանքային նշանով տոմատի մածուկի իրացումը, այդ թվում՝ այլ տնտեսավարող սուբյեկտների միջոցով դրանք իրացնելու դեպքում գրավոր հետ կանչել:

7. Եզրափակիչ մաս.

Հիմք ընդունելով վերոգրյալը և ղեկավարվելով Օրենքի 37-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետով, 67-րդ հոդվածի 2-րդ մասով, 100-րդ հոդվածի 2-րդ մասով, 101-րդ հոդվածի 1-ին և 2-րդ մասերով, «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» օրենքի 70-րդ, 71-րդ հոդվածներով, ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքի 72-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետով՝ Հանձնաժողովը

Ո Ր Ո Շ Ե Ց

1. «Արմ-Միլկ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության կողմից «SHAPARAK» ապրանքային նշանով ապրանքը որպես տոմատի մածուկ իրացնելն այն դեպքում, երբ «SHAPARAK» ապրանքային նշանով ապրանքում քլորիդների զանգվածային մասը փաստացի կազմում է 1.4% և չի համապատասխանում Տոմատային խտացրած մթերքների ընդհանուր տեխնիկական պայմանների միջպետական ստանդարտի (ԳՕՍՏ 3343-2017) պահանջներին, որակել որպես անբարեխիղճ մրցակցություն, այդ թվում՝ հասարակության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցություն (այսուհետ՝ **Օրենքի խախտում**):

2. Օրենքի խախտման համար «Արմ-միլկ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության նկատմամբ նշանակել 505 000 (հինգ հարյուր հինգ հազար) ՀՀ դրամի չափով տուգանք:

3. «Արմ-Միլկ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությանը հանձնարարել.

1) 10-օրյա ժամկետում շտկել Օրենքի խախտումը՝ դադարեցնել 2023 թվականի նոյեմբերի 1-ին արտադրված «SHAPARAK» ապրանքային նշանով ապրանքի իրացումը, այդ թվում՝ այլ տնտեսվարող սուբյեկտների միջոցով դրանք իրացնելու դեպքում գրավոր հետ կանչել.

2) սույն կետի 1-ին ենթակետով նախատեսված հանձնարարությունը կատարելուց հետո երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում տեղեկացնել Հանձնաժողովին՝ ներկայացնելով հիմնավորող ապացույցներ:

4. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում դրա պատճենը «Արմ-միլկ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությանը հանձնելուն հաջորդող օրվանից:

5. Սույն որոշման 2-րդ կետը դրանով նշանակված տուգանքը մինչև սույն որոշման անբողոքարկելի դառնալը չվճարվելու, իսկ 3-րդ կետի 1-ին ենթակետով տրված հանձնարարությունը դրանում սահմանված ժամկետում կամովին չկատարելու դեպքում ենթակա են հարկադիր կատարման՝ «Դատական ակտերի հարկադիր կատարման մասին» օրենքով սահմանված կարգով:

6. Սույն որոշումը կարող է բողոքարկվել վարչական կամ դատական կարգով՝ ուժի մեջ մտնելու օրվանից երկամսյա ժամկետում:

7. Սույն որոշման բողոքարկումը չի կասեցնում դրա գործողությունը կամ կատարումը:

ՆԱԽԱԳԱՀ

2024 թ. սեպտեմբերի 16
Երևան

 ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ